

Temuçin Tüzecan Su damlaları birbirine benzer

Prosper Merimee'nin 1840 yılında yayınlanan kısa öyküsü Colomba'da, İngiliz kadın kahraman Lydia Nevil, Korsika kıyılarını içinde bulunduğu uskunadan (iki veya daha fazla direkli tekne türlerinden biri) seyrederken "adı olmayan bir manzaradan daha sıkıcı bir şey yoktur?" der.

Gerçekten de insanın adını bilmediği bir yerde dolaşması keyifsizdir.

Dünya, insanların bilgi ve inanç evrenlerinde bir tepsi gibi dümdüzken bile, insanlar kendilerini hep adı bilinen bir nokta ile ilişkilendirmek istedi. Önce ilkel haritalar yapıldı; kıyı kıyı gezen teknelerdeki ilk haritacıların ölçsüz eserleri. Bu haritalarla denizlere açılan ilk gezginler, deniz bittiğinde aşağı, sonsuzluğa düşeriz korkusuyla kıyılardan pek uzaklaşmadı. Uzaklaşanlar da maceralarını yaz(a)madı. O nedenle örneğin Vikingler'in şimdi Amerika diye adlandırdığımız topraklara tescilli ilk kâşiften çok daha önce gittikleri söylenir, bunun mimari kanıtları gösterilir ama bu macera belgelenmediği için altın madalyayı hep Kristof Kolomb takar.

PİRİ REİS MUAMMASI

Deniz haritaları özellikle 15. yüzyılın sonlarından başlayarak çok önemli stratejik belgeler haline geldi. İspanya Kralı'nın en önemli hazinesinin, kilit altında tutulan deniz haritaları olduğu söylenir. 1513'e tarihlenen Piri Reis haritasını da bu belgeler arasında sayabiliriz. Bu haritadan Osmanlı İmparatorluğu'nun ne şekilde yararlandığını bilmiyoruz. Piri Reis'in başı 1554'te vuruldu. Osmanlı gemilerinin okyanuslara sistemli bir şekilde açıldığına ilişkin kanıt yok. Ve bu harita 1929 yılında Topkapı Sarayı'nın Harem Dairesi'nde rastlantı sonucu bulundu. Bu nedenle de padişahların Piri Reis'e, haritasına, ve de açık denizlere pek önem vermediklerini bir kez daha iç huzuru ile söyleyebiliriz.

DENİZ BÖCEĞİ

Polinezyalıların Avrupalılardan binlerce yıl önce yön bulmakta kullandıkları yıldızların yeryüzünün üzerinde, taşları yerinden hiç oynamayan parlak bir kristal avize gibi durduğunu, 1989 yılı Mayıs ayında 11.5 metrelik bir yelkenli ile Southampton'dan Cherbourg'a giderken keşfetmişim. Evet, itiraf ediyorum, gecikmiş bir keşif. İlk kez denize çıkıyordum; yelkene başladığım günün gecesiydi.

Manş Denizi'nin büyük dalgalarına, akıntısına ve hareketliliğine, hocanın yelken eğitimi amacıyla binlerce tonluk ticaret gemileri arasında tramolalar attırarak (orsa seyrimdeydik, zigzaglar çiziyorduk, külfetliydi) tüm ekibi uykusuz bırakmasına ve dişleri titreten soğuğa rağmen, aysız gökyüzünün aydınlığı beni büyülemişti. Sanırım, deniz böceği beynime bu aydınlıktan yararlanarak girdi.

Ve şunu gördüm: Bir su damlası, hep bir diğer su damlasına benziyordu. Bu muazzam su kütesinin üzerinde hareket ederken kaybolmak kolay, yön bulmak çok zordu. Ve neredeyim sorusu hemen kafasını uzatıyordu bir yerlerden. Ne olur, bilindik bir yerde olayım, dileği ile birlikte.

DÜNYADA BİR NOKTAYIM

Ben dünyanın tüm denizlerinin ve tüm kumsallarının haritalara geçtiği bir dönemde bu kaygıları yaşadığıma göre, kapkaranlık bir denize açılan ilk denizcilerin ruh hali nice olmalı? İşte onların kaygısı, korkusu ve merakı, bizi bugünlere getirdi. Onların cesareti, kısmen bilineni araştıran uzay adamlarının cesaretinden kat kat fazladır; selamlıyorum.

Neredeyim sorusu kafamı iyice kurcaladığında, çantamdaki GPS'yi çıkartıp bakıyorum emin olmak için. GPS insana yeryüzünde bulunduğu noktayı enlem boylam olarak gösteriyor. Bir de haritalıları var. Seyir halinde harita üzerinde bir nokta hareket ediyor. İşte varoluş bu, gerçekten dünyada bir noktayım. Neredeyim sorusuna GPS'nin kesin yanıtı çok hoşuma gidiyor: "Ooooh Marmaris'deymişim gerçekten. Biliyordum ama olsun?" deyip rahat ediyorum.

Tek bir şeyden, yalnızca tek bir şeyden emin olmak istediğiniz anlar için öneririm.

16.5.1968: Kısmet'in dünya turu ile ilgili olarak geçen hafta verdiğim tarihin yanlış olduğunu yazanlar oldu; doğrudur. Düzeltme için teşekkürler. Kısmet dünya turundan 16 Haziran 1968 günü dönmüştür. İşte o günün Hürriyet'i ve muhteşem karşılama.

7deniz, 2 kadın

Yelkencilik, üretim teknolojisindeki gelişmeler nedeniyle, dünyanın her yerinde, giderek orta sınıfların yaşam biçimine dönüşüyor. Tekneler ucuzluyor, şehirlerin kalabalık ve gürültüsünden kaçan milyonlarca kişi için deniz önemli bir kaçış kapısı haline geliyor.

Teknoloji, üretim maliyetlerini düşürüp çok parası olmayanların da denize koşmasını mümkün kılarken, tüm sporların özündeki yarışma ruhunu keskinleştiriyor; artık saatte 50 deniz mili hıza ulaşan yelkenli tekne üretiminin mümkün olduğundan söz ediliyor. Ama hiçbir sporda olmadığı kadar keskin bir ayrışma da söz konusu burada.

Yeni yerler görmek ve denizi yaşamak için sınırlı bütçeleri ile denizlere açılanlar bir tarafa, on milyonlarca dolarlık bütçeleri ile rekorlar kırmak üzere şirketleşenler bir tarafa. Tarafların deniz tutkusu ve onun da ötesinde denizin sürprizleri ile mücadele gücünde ortak yönleri, aradaki bu derin uçurumu kapatıyor.

Yeşim Tokol ve Ellen MacArthur işte bu uçurumun iki yakasında yer alan iki kadın.

Yeşim Tokol

Sınırlı imkanlarla inadına denizci

Kendi inşa ettiği teknesi Yosun ile yıllardır dünya denizlerini dolaşan Eralp Akkoyunlu'nun aradığı kişilerdir Yeşim ve Tonguç Tokol çifti. Akkoyunlu Türkiye'ye dönmek ve teknesini ona en az kendi baktığı kadar iyi bakacak birilerine bırakmak, hibe etmek ister.

Bir diğer dünya gezgini Osman Atasoy'un aracılığı ile 2002 yılının başında Beyoğlu'nda bir meyhanede buluşulur ve söz kesilir. Artık Yosun, Tokol çiftinindir; ancak tekne Tahiti'dedir. Ve bilinir ki, içinde belli bir süre yaşanmamış tekneyi yeniden suya indirmek çok masraflıdır.

Maddi imkanları sınırlı Tokol çifti, Tahiti'ye gidiş için uçak bileti ve teknenin diğer gereksinimleri için maddi destek arayışına girerler. Bir ekip olarak çalışıp, dosyalar hazırlanır; sponsorlar ile konuşulur ve sınırlı da olsa destek bulunur. Tekne Tahiti'den alınır; daha önce tek deneyimleri Marmara Denizi'nde 6 metrelik yelkenlileri ile dolaşmaktan ibaret olan Tokol çifti okyanuslar aşır teknelerini getirdikleri Bali'de bırakıp, geçici bir süre için Türkiye'ye dönerler.

Hafta içinde konuştuğumuzda işin keyifli yönlerini anlatırken, "Herkes bizi dünya tatili yapıyoruz sanıyor ama dört ayda sadece bir kez denize girdim" diyen Yeşim Tokol, son etap için, İstanbul'da süren ve sonuçlanmayan destek arayışları nedeniyle hayli sıkıntılıydı. Çocuklarını geride bırakarak özlemi de hesaplara katan iki kişilik Tokol Ekibi'nde, 1975 doğumlu Yeşim Tokol, denklemin kararlılık unsuru olarak öne çıkıyor.

Ellen MacArthur

Denizle devleşen küçük kadın

71 gün 14 saat 18 dakika 33 saniye... Bu, 1976 doğumlu Ellen MacArthur'un trimaran (üç gövdeli) teknesi ile tek başına çıktığı dünya turunda bu yılın şubat ayında kırdığı rekor. Jules Verne'in 1873 yılında yazdığı 80 Günde Devr-i Alem kitabına nazire...

Ellen ufak tefek bir kadın. Ama günde 4 saat uykuyla, 72 gün yarışabilen bir kadın. Seyir sırasında zamanının yüzde 70'ini 2 metreye, 1.5 metre boyunda bir kabinde geçiren bir modern zaman keşişi. Ağırlığının 2.5 katı ana yelkeni rekor denemesinde en az 1000 kez basıp indiren ya da camadan vuran (küçülten) bir kararlılık anıtı.

Bu büyük başarısından sonra dünyanın en önemli sporcuları arasındaki yerini alan MacArthur, büyük sponsorların desteğini alarak çıktığı rekor denemelerini sürdürüyor. Atlas Okyanusu'nu en hızlı geçen yelkenci unvanını almak için 1 Eylül 2005'den itibaren uygun hava koşullarını bekleyecek.

"Gezegeenin en hızlı yelkencisi olma" misyonunu üstlenen Ellen MacArthur, "Okyanusu ve denizi her zaman çok sevdim. Üç gövdeli tekneler hızlı ve hep tam eşikte. Yüksek teknoloji kullanılsa da bu teknelerin içine girdiğinizde doğayla başbaşa kalıyorsunuz; bu tekneler yüzmüyor, bir kuş gibi uçuyor" derken yaptığı işi biraz azımsıyor sanki; ama bu biraz yanıltıcı bir alçakgönüllülük.

Provezza şampiyon

?Shop&Miles Bosphorus Cup 2005? yelken yarışlarını genel klasmanda Provezza kazandı. İstanbul Boğazı ve Kadıköy kıyıların geçen hafta sonunda renklendiren yarışların ödül töreni, 29 Mayıs Pazar günü Marmara Yelken Kulübü?nde yapıldı. Genel klasmanda Idefix ikinci, Oğuzhan Too üçüncü oldular. Yarış kapsamında, 5 kategoride daha ödül verildi. Kadınların oluşturduğu Belle de Jour ekibi ise özel ödül kazandı.

Yeni ürün

i-Pod?a güneş pili

İsveç şirketi Silva şarj edilebilir piller için yeni bir güneş panelini piyasaya sürdü. 4.75 Watt enerji üretebilen bu güneş paneli her türlü hava şartında kullanılabilir ve güneşli bir havada iki adet kalem pili şehir şebekesine bağlı cihazlar kadar hızlı şarj ettiği belirtiliyor. Küçük boyunun enerji çıkışı ise 1.2 Watt. Fiyatları: 59.95 ve 29.95 İngiliz Sterlini. www.silva.ltd.uk

Geliştirilmiş ürün

C-Map?ten Max

Elektronik haritacılığın lider markalarından C-Map yeni ürünü Max?i piyasaya sürmeye hazırlanıyor. Haritalara belli bir açıdan bakılmasına olanak sağlayan, haritada görülen deniz fenerlerinin gerçekleri gibi yanıp sönmeye olanak veren ve tüm dünya denizlerindeki akıntı modellerini yansıtan bu yeni yazılım multi-medya olanaklarını da kullanıcının hizmetine sunuyor. www.maxnavigator.com

Haldun sevel

Rüzgar baba

Meltemden daha özgür

Sevgili tekne... Sen ve ben birlikte isek... Biliyorsun değil mi? Bir yunustan daha uzaklara gidebiliriz. Bir meltemden, fırtınamsı rüzgardan daha özgür ve mutlu olabiliriz. Çünkü beni o sonsuz maviliğin koynuna ulaştıran sensin sevgili tekne. Haydi bak, bahar geldi, seni bir gelin, bir denizkızı gibi süsledim. Gel süzülelim koylar boyunca uzaklara doğru; nereye gittiğimiz önemli mi? Açalım bembeyaz yelkenlerimizi; gök ile denizin birleştiği yerlere götür beni.

Yeni tekne

Island Packet 440

Dünyanın en büyük tekne üreticisi Amerika Birleşik Devletleri'nin önde gelen yelkenli tekne yapımcılarından Island Packet, 44 feet boyundaki yeni teknesini satışa sundu. İnce işçiliği ve konforu ile dikkat çeken Island Packet yatlarının bu son modeli, kardeş ve ağabeylerinin özenini taşımaya sürdürüyor. Havuzluğu kardeşlerinden farklı olarak teknenin kışında olan IP 440?ın iç hacim kullanımı açısından çok başarılı olduğu ve uzun seyirler için tasarlandığı belirtiliyor. www.ipy.com

Our Partnerships |

Judel/vrolijk & co
YACHTTERIEF & ENGINEERING

X-Yachts

THL
YACHT DESIGN